

Ministerie van Defensie

Antwoorden op
veelgestelde vragen

Radarstation Herwijnen

Defensie wil een radarstation in Herwijnen neerzetten. In deze folder leest u het antwoord op veelgestelde vragen. Heeft u andere vragen? Vul dan het contactformulier in op www.defensie.nl/radarstations.

1.

Waarvoor is een militair radarstation nodig?

Defensie werkt hard om Nederland veilig te houden. Dit doet Defensie bijvoorbeeld door het Nederlandse luchtruim te bewaken, en militaire luchtoperaties te begeleiden. Hier zijn militaire radars voor nodig, die het hele Nederlandse luchtruim kunnen 'bekijken'. Dit zijn de radars in Wier en in Nieuw-Milligen. Deze radars zijn meer dan 40 jaar in gebruik, en aan vervanging toe. Als de radars het niet (goed) meer doen, kan Nederland niet goed worden beschermd. Daarom wil Defensie de radars zo snel mogelijk vervangen.

2.

Waarom moet het radarstation in Herwijnen komen?

De radars moeten het hele Nederlandse luchtruim kunnen bekijken. Daarom is het belangrijk de radarstations te verspreiden over Nederland. Op de locatie in Wier (Friesland) is een nieuwe radar neergezet. Later dit jaar gaat Defensie met deze nieuwe radar werken. De locatie in Nieuw-Milligen is niet goed genoeg meer. Er zijn heuvels in de buurt van Nieuw-Milligen. Daardoor kan de radar laagvliegende objecten zoals drones niet goed ontdekken. Na onderzoek vond Defensie in Herwijnen een betere locatie met vrij zicht, zodat de radar verder kan 'kijken'. Eerder stond er een radar van de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL). Defensie heeft in Herwijnen het stuk grond van de LVNL gekocht.

3.

Waarom zijn er geen andere locaties geschikt voor het radarstation?

In het najaar van 2019 zijn andere locaties onderzocht door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Bewoners van Herwijnen konden voor het onderzoek locaties doorgeven. Uit het onderzoek bleek dat er geen betere, snel beschikbare locaties zijn. Het plaatsen van een radarstation op een van de andere locaties zou namelijk minimaal 1,5 tot 2 jaar langer duren. In deze extra tussentijd bestaat het risico dat de huidige radar in Nieuw-Milligen kapot gaat. Vertraging en de risico's die daarbij horen zijn niet te accepteren. Daarvoor is het beschermen van het Nederlandse luchtruim té belangrijk. Defensie blijft daarom bij haar keuze voor Herwijnen.

4.

Welke onderzoeken zijn er gedaan om de hoeveelheid straling te meten? Wat waren de resultaten van die onderzoeken?

Bewoners van Herwijnen hebben vragen en zorgen over de hoeveelheid straling van een militair radarstation. Ook omdat er in Herwijnen een KNMI-weerradar en zendmasten voor mobiele telefonie staan (nu 4G, in de toekomst mogelijk 5G). Daarnaast zijn er navigatieradars van schepen op de Waal. In opdracht van Defensie onderzocht TNO wat er gebeurt als deze stralingsbronnen op hetzelfde moment straling afgeven. Dit blijkt onder de richtlijn te blijven van de Internationale Commissie voor niet-ioniserende stralingsbescherming (ICNIRP). Bij elkaar opgeteld komt de straling tot een derde van deze richtlijn. Hiermee houdt de Rijksoverheid zich aan de wet- en regelgeving. De hoeveelheid straling is dus geen reden om te stoppen met de plannen voor een militaire radar in Herwijnen. >

> Nederland houdt zich bij het beschermen tegen elektromagnetische velden (straling) aan de limieten van de ICNIRP. Deze commissie is goedgekeurd door de Wereldgezondheidsorganisatie. En de Europese Unie adviseert het gebruik van de ICNIRP-richtlijn. De fabrikant van de militaire radar (Thales) heeft berekend dat de straling van de radars niet boven de limieten van ICNIRP uitkomt. Uit de berekeningen blijkt dat er geen effect is op de gezondheid. TNO heeft gekeken hoe Thales de berekeningen maakte, en vond geen reden om hieraan te twifelen.

5.

Heeft het radarstation effect op de gezondheid van omwonenden?

De electromagnetische velden bij een militaire radar leveren straling op. De straling blijft onder de (herziene ICNIRP-2020-) limieten. Ook werkt Defensie bij de bouw en bij het gebruik van de radarinstallatie niet met gevaarlijke stoffen.

6.

Wat is een Rijkscoördinatie-regeling (RCR)?

Met een Rijkcoördinatieregeling (RCR) kan sneller worden besloten over projecten die belangrijk zijn voor Nederland. Bij een RCR zorgt de Rijksoverheid voor het maken van een (ruimtelijk) plan. Ook vraagt de Rijksoverheid vergunningen aan, die nodig zijn om het plan voor elkaar te krijgen. Hierbij let ze altijd op mogelijke gevolgen van het plan op de omgeving. En kijkt ze of alles volgens wetten, regels en normen gebeurt. De RCR is een zorgvuldig proces dat stap voor stap gebeurt. Er wordt eerst een plan gemaakt. Dan kunnen burgers en de gemeente het plan bekijken. En daarna is er ruimte om met een formele zienswijze op het (bijgestelde) plan te reageren. De wettelijke basis voor de RCR is te vinden in paragraaf 3.6.3. van de Wet ruimtelijke ordening.

7.

Waarom een Rijkscoördinatie-regeling (RCR) voor een radarstation in Herwijnen?

Om een militaire radar in Herwijnen te plaatsen is een wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente nodig. De gemeenteraad van de voormalige gemeente Lingewaal ging daar in 2018 niet mee akkoord. Het bestuur van de nieuwe gemeente West Betuwe wilde in 2019 geen nieuwe procedure starten voor een wijziging van het bestemmingsplan. Omdat het plaatsen van een militaire radar van nationaal belang is, startte Defensie een Rijkscoördinatieregeling (RCR). De Eerste en Tweede Kamer gingen in 2019 akkoord, waarna op 14 februari 2020 het besluit kwam om een Rijkscoördinatieregeling te starten voor radarstation Herwijnen.

8. >

Uit welke stappen bestaat een Rijkscoördinatierегeling (RCR)?

Rijkscoördinatierегeling

Radarstation Herwijnen

Voor meer informatie kijkt u op www.defensie.nl/radarstations

Aan de informatie op deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.